

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Csalak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtöken és vasárnap

Előfizetési feltételek:
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

A pestis.

Az Oroszországban kiütött pestis mindig élelőbben foglalkoztatja a kedélyeket. Eleintén csak imitt-amott vettek tudomást a pestisre vonatkozó hírekről. Ma már nemcsak a sajtó, hanem a kormányférfiak és törvényhozások is foglalkoznak azokkal. A multkor magyar miniszterelnök tett nyilatkozatot, ma az osztrák kormányelnök felelt a reichsrathban, egy az oroszországi pestisre vonatkozólag hozzá intézett interpellációra. A közönség e megnyugtató nyilatkozatok dacára kezd aggodni. Az aggodalom annál nagyobb lidércnyomást gyakorol a kedélyekre, mert az ismeretlen veszedelem, melyet a valónál borzasztóbbá színez a képzelem, mindig izgatóbb.

De hát jogos-e az aggodalom, indokoltak-e a több oldaltól forgalomba került rémhírek? Az ázsiai piszokban, az éhenhaló s föld alatti kunyhókban vagy bűzhödő kalibákban, egész ségtelen talajon lakó népeknél a nyavalyák minden demona otthonos. Rettenő, az emberi fajt pusztító nyavalyák, melyek közül csak a kolera szokott periodikusan ellátogatni hozzánk, hogy megtizedelje Európa lakosságát. A pestis az utolsó században nem tette lábát a talajra, s most, hogy az ázsiai határon áttekint undok, irtóztos arcával, Európa népeinek eszükbe jut mindez a borzasztó aratás, melyet a halál e rémes angyla századról-századra tartott az emberiségben.

De habár áttekint Európába — sőt ha elárasztja Oroszország egyes részeit a halált lehelő invázió: kérdés, vajjon a kultura maga sabb foka nem képez-e természetes gátat ez invázió terjedése ellen; hiszen magában Oroszországban is megkíméli — legalább hír szerint — a jobban és mértékletesebben élő népfajokat.

Buckle írja az „Ellenőr” — a civilizáció történetéről szóló világhírű munkájában határozottan állítja, hogy a pestis a nyugati kultúrára csak nem terjedhet el. Nem bírnak a tudomány és szakismeret oly mérvével, hogy ki mernék mondani véleményünket az állítás helyes vagy helytelen volta felett. Lehet, hogy igaz, de lehet az is, hogy a nagy angolt, bár megfontolatlan szót soha sem szokott kimondani, a modern civilizáció hatalmas fejlődésének szemlélete tülzára ragadta. Annyi azonban bizonyos, hogy Buckle az orvosi tudomány mai állásának, az egészségügyi és talajviszonyok teljes isme ete mellett mondta ki állítását. S ő nem áll egyedül. A tudományrak jelenleg élő korifeusai közül sokan csatlakoznak hozzá.

A ki tehát a pestisre vonatkozó rémhírekkel szemben vigasztalódni akar, e vigaszt könnyen feltalálja, ha a tudomány e nyilatkozataiban hisz.

Ámde, a mit megtehetnek és jogosan tehetnek meg egyesek, nem tehetik meg az állam és a kormányok. A kultúrországoknak a pestistől való mentessége igaz lehet, de a tapasztalat még nem bizonyította be, nem emelte minden kétségen felül. És ez a nem magában foglalja a kormányok kötelezettségeit. E nemmel szemben, bármily votumot adna is a tudomány, (mely e téren csak conjectura), indokolatlan, sőt bűnös lenne minden mulasztás. E nem igazol, — sőt parancsolólag követel minden, a vesz elhárítására szükséges rendszabályt.

Ide járul még egy igen fontos körülmény. Ha a kultura nem mentesít a pestistől — úgy terjedésének gyorsaságát elősegíti. A közép és ujkor nyomorult közlekedési eszközei mellett a pestis csak lassan terjedhetett tova. A modern

civilizáció ennek is a gözt kölcsönzi oda szárnnyakul. A közép és ujkorban a pestist a lassan mozgó hadcsapatok hurcolták tartományról tartományra: most a gyors röptű kereskedelem és forgalom közvetítette azt. Ha tehát a pestis veszélye fenforog, a civilizáció közepén, hol a népeknek egymástól való elzáratása nehéz, — szinte lehetetlen, annál több indok van a kör terjedését megakadályozó rendszabályokra. A modern egészségügyi rendszabályok, habár az orvosi tudománynak e nyavalyára vonatkozólag sincs szava előreláthatólag fékezni, habár nem is megfekezni tudnak annak elhatalmasodását. De a civilizációnak mégis sokkal több vesztetnie valója volna, mint volt a fél vagy egész barbarságnak. A születések és halálozások végre is kiegyenlitenék a megingott arányt, habár a népesség nagy pusztulása szintén kiszámíthatatlan baj, a civilizált népek vagyonának azonban igen nagy része iparban és kereskedelembe fekszik; az iparnak és kereskedelemnek, a pestis következtében való tönkre jutása tehát óriási nemzetgazdasági kár volna. Eltekintve tehát a humanitárius szempontoktól, az állam legfőbb érdekei követelik a legtagasabb körü intézkedések életbe léptetését. S ez ügyben nemcsak egyes országok, de Európa valamennyi állama érdekelve van. A védelemnek tehát közönsnek, általánosnak s így kötelezőnek kell lennie. Minden államnak érdekében van ugyan a védelem, de ha valamely állam indolenciából elmulasztaná határának megvédését, erre diplomáciai nyomással kellene kényszeríteni. Az indolencia gyanújába kerülhetnek a dunai államok, a melyek leginkább exponálva vannak a veszélynek s a melyeken át vezet a ragálynak hozzánk vezető utja. Ha tehát a vesz terjedése Oroszország keleti tartományaiban nem lesz megáltható: Európának azon kell lennie, hogy a dunai államok határán küzdje le a veszedelmet. Ha a ragály átcsapott Bessarabiába, Romániába, Szerbiába, Bulgáriába s a Balkánfölszigetre, óriási felkőben fogja átkarolni monarchiákat s első sorban Magyarországot. Vajjon fog-e sikerülni elzárkoznunk előle? Reméljük. Bizunk kormányunk és végrehajtó közegeinek erélyében. De jobb a vészszel való küzdelmet távolabb kezdenünk s lépéscél lépésre szembeszállni vele minden talpalatnyi területért.

A Bécsben tanácskozó bizottság mind a bel-, mind a külföldön életbe léptetendő rendszabályok egész sorozatát indítványozza. A tervergetéseket azonban nyomon kell követnie a cselekvésnek. Mind Tizsa Kálnán, mind az osztrák kormányelnök nyilatkozata megnyugtathatja a monarchia minden polgárát, hogy semmi védelmi rendszabály sem marad teljesületlenül, mely a ragály behurcolásának megakadályozására közrehat. Ez azonban kizár a kormány részéről minden optimizmust és könnyhívóságot. Az orosz kormány, az osztrák miniszter nyilatkozatából ítélve, még most is azon elhasznált taktikát követi, hogy eltagadja a dolgot. Tagadja, hogy a ragály pestis s tagadja hogy keletkezési helyén tulterjedt. Ég így tagadják a hatóságok a milanoi dögvész előtt, hogy a szörványoson fellépő köresek a pestistől származnak.

Az orosz kormány tagadásával szemben határozottan meg kell állapítani a tényeket — Erre valólk lesznek a kormány által kiküldendő orvosok és megbízottak, s erre valólk a diplomáciai ügyvivők. Minisztereink tegyék egyszerűen félre az orosz kormány hivatalos jelentéseit s csak azon tudósításokat fogadják el irányadók gyanánt, a melyeket saját közegeiktől kap. E tudósításokra kell alapítani az életbeléptetendő

rendszabályokat. E tudósításokat kell a közönség elé adni. A nyíltság bizalmat szül. A közönség, ha tapasztalja, hogy a kormány nem palástolja a veszélyt és készen van fogadására, megnyugszik. Ez megszünteti az izgatottságot, mely ez idő szerint jogosulatlan is; mert semmi pozitív ok nem forog fenn arra nézve, hogy a veszély Európára nézve komoly alukban lépett föl.

A kolozsvári „Magyar Polgár” azt a rémhírt közölte, hogy a Székelyföldön Gyergyó-Ditrő községében egy ember pestisben halt el. E közlés folytán a belügyminiszter távirati uton azonnal kérdést tett Csikmegye alispánjánál, hogy e hírigaz-e és az alispántól még ugyanazon nap a megnyugtató jelentés érkezett, hogy „pestis általi haláleset a megye területén nem fordult elő.

Konstantinápolyból újabb vészhiert jeleznek. Mint ugyanis a „N. W. Tgblatt” értesül, két bécsi nagykövet vasárnap este Konstantinápolyból azt a megegyező távirati hírt kapta, hogy ott két személy a pestis-betegség jellemztes tünetei közt meghalt. — Perában nagy az ijedelem. Azt sejtik, hogy a betegség nem Oroszországból, hanem az ázsiai török tartományokból származott be. Az általános egészségi állapot különben szokatlanul kielégítő. Megjegyezzük, hogy épen egy ilyen hírt cáfoltak meg Konstantinápolyból ezelőtt néhány nappal.

Az orosz közlekedésügyi miniszter, mint jelentik, végre rászánta magát, hogy egészségügyi bizottságot nevezzen ki a grace-zaricini vasutvonal forgalmának felügyeletére. E bizottság fel van hatalmazva szükség esetére a közlekedést teljesen megszüntetni. Az enotajevszki kerület és a Volga közt a postai összeköttetés, egyelőre megszakított.

Semmi két-éget sem szenved, hogy a pestis már áthatolt az asztrakáni kormányzóságból a szomszédos szaratóvi kormányzóságba s már a tambovi kormányzóságot fenyegeti. Állítólag a kormányzóság borissogljebski kerületében már fordultak is elő pestises megbetegülések. Ennek következtében e hó 11-én Tambovban, mint onnan a szentpétervári „Russkaja Pravda”-nak írják, az orvosi és városi tanácsosok nagy tanácsot ültek s elhatározták, hogy a tambovi kormányzóságot és különösen a borissogljebski kerületet Szarátov felé teljesen elzárják. A borissogljebski kerület lakosai a belügy-miniszteriumhoz fordultak a zaricini-borissogljebski vasuti közlekedésnek ideiglenesen megszüntetése végett.

Krolevetz kerületi városból, Tambov tartományból írják e hó 21-ikéről a „Golosz”-nak, hogy Blisztovo és Luknovo községekben oly betegség ütött ki, mely lázzal és felpuffadással jár és halállal végződik. Nehány nap alatt 50-en estek áldozatul e kórnak. Tekintettel a pestisnek a szaratóvi kerületben való elterjedésére, — Szarátov város mellett, mint a sztpétervári „Brezvja Vjedom.”-nak írják, két kórházat állítottak 400 ágygyal a kórának, és egy kórházat 225 ágygyal a polgári betegek számára. Mind e gyógyintézeteknek számos orvos és a „Vörös kereszt” sok tagja működik.

Bécs, jan. 25. A pestis-bizottság 25-iki üléséből a következőket jelentik: Finkelburg kinyilatkoztatja, hogy neki határozott utasítása van az egészségügyi érdekeknek minden mást alárendelni. A bizottság pénzügyi tekintetből a katonai záróvonal ellen nyilatkozott és ezt csak mint utolsó eszközt határozta alkalmazásba venni; ellenben a vesztgázr a határszéli állomásokon mindjárt a betegség terjedése után fel fog állíttatni. Magyarországi képviselője a Duna-vonal elzárásának szükségességét hangsúlyozta, mert ez Galaccal Odesszával egyenes összeköttetésben van.

* Az osztrák-magyar bank budapesti igazgatósága január 25-dikén tartott ülésén a következő urakat választotta meg a budapesti főintézet váltó bírálóivá: Aebly Adolfot, Fischl Károlyt, Hugmayer János Károlyt, Jálcs Kálmánt, Keppich Armin, Kistenmacher Károlyt, Kohler J. C.-t, Kohner Zsigmondot, Kollerich Pált, Kunewalder M. Lipót, Neumann Frigyes, Oppenheimer J. S.-t, Stern Ignácot, Tönöry Jenőt, Ullmann M. G.-t és Weisz Mórt.

* A képviselőház befejezte az olasz kereskedelmi szerződés tárgyalását. A szerződés a szélső bal szavazatainak kivételével elfogadtatott. A vitát térhiányában ezúttal nem illusztrálhatjuk.

* A képviselőház pénzügyi bizottsága jan 27 én az országos ülést megelőzőleg rövid ülést tartott, a melyen Molnár György előadó a honvédelmi miniszteriumnak és Horváth Lajos előadó a pénzügyi miniszteriumnak költségvetéséről szóló jelentéseket olvasak fel. Mindkét jelentés megállapítván, azoknak a ház elé terjesztése elhatározat. A legközelebbi ülés hétfőn lesz, tárgya a pénzügyminiszeri költségvetés tárgyalásának folytatása, nevezetesen az államjóságek címe lesz.

Oroszország és a porta folytatják az alkudozást, a nélkül, hogy a sokszor ígért befejezéshez eljutni tudnának s míg a szentpétervári felhivatalos „Agence Russe” a legújabbban fölmerült nehézségekért részint egészen eltagadja, részint mellékeseknek feltüntetni iparkodik, a nem kevésbé jól értesült bécsi „Pol. Corr.” hiteles tudósítások alapján fenntartja előbbi jelentését, hogy az orosz kormány az utolsó pillanatban nagy nehézségekkel támasztott s hozzáteszt most még azt a gyanút is, hogy orosz részről a szerződés aláírását halogatni fogják mindaddig, míg a törökök tényleg át nem adják Podgoricát a montenegróiaknak. Raguzai táviratok szerint egyébiránt ez most végre talán meg fog történni, mert Huszein basa már készülteket tesz az agyuk elszállítására. A hadi kárpótlást illetőleg viszont jelentik Londonból, hogy miután Oroszországnak nem sem sikerült elsőbbséget nyernie a többi török adóssági címek etött, Lobanov hg. azt ajánlotta, hogy a 300 millió ezüst rubelnyi hadi kárpótlás fizetési módzatai későbbi megállapodásnak tartassanak fenn, ami igen alkalmas mód lesz újabb nehézségek földezésére. Orosz katonai körökből eredő tudósítások máris jelzik, hogy a hadikárpótlás a kérdése csak akkor fog majd igazán szerepet játszani, mikor az orosz okkupáció számára a kongresszus által kitűzött határidő letelt s a szentpétervári kormányok új ürgyekre lesz szüksége, hogy a berlini szerződést ki-játszra.

A porosz országgyűlés a német birodalmi gyűlés „fegyelmi hatalmáról” szóló törvényjavaslat ügyében oly határozatot fogadott el és oly újastást adott a kormányának, melyet minden más alkotmányos miniszterium bizalmatlansági szavazatnak tekintene; a porosz kormány azonban nagy lelki nyugalommal fogadta a határozatot, megtagadott minden nyilatkozatot és Bismarck hg. lapja újabbban is kijelenti, hogy a javaslat visszavonásáról szóló hírek alaptalanok s csak akkor volna némi jogosultságuk, ha bizony föl lehetne tenni, hogy magának a gyűlésnek többsége majd föllep oly javaslatot, mely a kancellár javaslatát pótolná. Erre azonban, ugymond a felhivatalos közlemény, nem számíthatni; és így a hírhedt javaslat visszavonásáról szó sem lehet.

Szentpétervárról egy illetékes forrásból eredő tudósítás arról értesít, hogy az orosz döntő körök igen „mulatságos”-nak találják a külföldi sajtóban meg-megújuló hirt, mintha kormányváltás, alkotmány, Suvajov gr. miniszterelnöksége stb. volna várható. Mindezen hírek, — ugymond — teljesen légből kapott koholmányok. Jellemző azonban, hogy míg a döntő körök e hírek „mulatság”, ugyanazon illetékes közlemény konstátálja ama sajnós körülményt, hogy a zavargás az ifjuság körében nem akar véget érni, sőt mindinkább szélesebb körökben kezdenek veszedelmes elvek elharapódzni. Utóbbja is aligha el nem megy a döntő körök kedve a nevetéstől!

Az oroszországi tatárok lázadása, mint a kazáni helyi hírlap jelenti, dacára az orosz katonai és polgári hatóságok által foganatba vett szigorú rendszabályoknak, — egyre tart. Főképp a malmisi kerületben kitört zavargások veszélyesei a hol több mint harminc tatár falu áll fegyverben és makacs ellenállással fogadja a császári csapatokat. A fölkelők a hivatalnokokat és a faluk elől-járóit részint legyilkolták, részint elkergették. A lázadók élén a tatárok molláhjai állanak, kik a harcosokat a legborzasztóbb kegyetlenségekre bujtotják.

A császári csapatok kezei közé került felkelők haditörvényszékileg azonnal agyonlővetnek. Ez ideig ily módon több mint 200 tatár lövettet agyon több ezren pedig börtönben sanylódnak, de e büntetések úgy látszik, kevés hatást gyakorolnak a többi felkelőkre.

Az angol-afgán harcterről Kalkuttából jelentik a Reuter-ügynökségnek január 22-ről: Sir Ali khán jelenleg Afganisztánhoz tartozó Turkesztán-

nak északi részében, az Oxustól nem messze tartózkodik. Gholam Husszejn khán megbízottat Kandahar polgári közigazgatásának vezetésével. Eminőségében St. John őrnagy alá van rendelve, ki a kandahari kerületnek politikai főhivatalnok. Sajud Mohamed, az eminek hajdani adóbiztosa, igen jó segítséget nyújt a brit hatóságoknak. Cavagnari őrnagyhoz békékövetek érkeztek a ghilzai törzsek főnökeitől. Roberts tábornok jelenti, hogy Khoshtan nyugalom uralkodik s az idő szép.

A bolgár trón betöltése ügyében jelenti a „Morning Adverser”, hogy Battenberg herceg szilárdul el van határozva a neki felajánlandó bolgár trónt visszatartani. A bolgárak tehát Reuss herceggel, az azelőtti Konstaninápolyi, majd bécsi nagykövettel léptek már alkudozásba és a herceg elfogadja a jelöltséget, megválasztatása jóformán biztosítva van.

Orosz lapok szemleje

Boszniairól a „St Peterburgskij Viedomosti” „Nagy hazugság” cím alatt egy cikksorozatot kezdett, melyben az utóbbi történelemből és különösen II. József császárral s II. Katalin idejéből merített érvekkel kimutatni igyekezik, hogy a bécsi kabinet már régen Bosznia birtokára törekedett, s ezekben kapcsán kikiró a berlini mandatumot Andrassy, Salisbury és Bismarck között előre kicsinált komédiának, Andrassy grófnak az előleges birtokba vételi szándékot tagadó nyilatkozatait hazugságnak, képmutatásnak nevezi. „Minek volt — kérdi a többi között — ezen gyalázatos hazugság? Európa előtt nem volt szükséges a tagadás és a hazugság, mert ez mindenkor kész tepsolni Oroszország ellen irányult minden nyílt fellépésnek; az orosz diplomáciaval szemközt pedig felesleges volt a képmutatás. A bosnyák-hercegovinai kérdést Andrassy nagy európai kérdésnek tette fel. Ez hazugság. Ez tulajdonképpen belföldi szerb kérdés az európai diplomácia nézete szerint pedig a boszniai kérdés szlávellenes — s következésképp oroszellenes kérdés. Európa örömeit átadja Ausztriának a balkáni felsziget összes nyugati részét, Olaszországnak Albániát, Angolországának talán a tengerszorosokat is, csak hogy ezáltal az orosz befolyás körét korlátozza. A mostani Oroszország mindezekhez is megadja talán beleegyezését, csak hogy békét hagyjanak neki. Nemetszország különösen fog ennek örülni, mert két célt ér el: barátságosan megvárja Ausztriától, — utat nyitván neki keletre s erős ellensúlyt alakít belőle Oroszország ellen nem csak a balkáni felszigeten, hanem az egész nyugati orosz határszél mentében. Bismarck herceg helyesen számított, midőn azt gondolta, hogy Oroszország Ausztriának kárára az eddig tilos szláv tartományokba való beeresztése által az összes osztrák szlávokat maga ellen felzúdulja, kik a németekkel és magyarokkal együtt erős tömör Oroszország iránt ellenséges éjt fognak képezni. Európa jelenleg szándékaitnak nagyobb részét valószínűtlen. Ha Andrassy azt állította, hogy Bosznia és Hercegovina elfoglalását a berlini kongresszus gondolta ki: hazugságok mondott. Bosznia és Hercegovina megszerzése a Habsburgok régi törekvése volt.

Itt említi szerző, hogy már I. Lipót császár Brankovics Györgynek ígerte, hogy őt az egész szerb nemzet hoszpodárnak elismeri, ha sikerül neki a fent nevezett két tartományt meghódítani. Felhozta, hogy már Savoyai Jenő Belgrádnak elfoglalása után a növekvő orosz befolyás megszorítására gondolt; érinti, hogy a kuszak-kainardzi békéket után II. Frigyes, Mária Thérézia, II. József karöltve működtek az orosz cárnó keleti politikája ellen s az ausztriai császárok ezen idő óta támogatták Törökországot Oroszország ellen s feladatuknak tűzték ki, ha lehet, a porta szomszéd tartományait elragadni; hivatkozik arra, hogy II. József császár Katalintól a balkáni felsziget nyugati részét Nikapolytól Antivárig követelte szövettségének árul; dícsérj Katalin messzelátását és politikájának önállóságát, hogy e követelést vissza utasította; sajnálattal említi, hogy I. Sándor cár a cattarói kikötőnek átengedése által Montenegro Ausztria befolyásának szolgáltatta ki, úgy hogy amaz emennek engedelme nélkül nem lehet Oroszország párthive. „Ausztria Oroszország engedékenysége folytán Szerbiára is nehezült.”

Megjegyzj, hogy Ausztria, — mikor nem félt, hogy a zsákmányt kiragadják a kezéből, mint például 1873-ban — a keresztények javára is tett előterjesztéseket a portánál, s rosziája, hogy ily esetekben az orosz diplomácia hallgatott. — Az előre tervezett boszniai foglalatásra szolgáló indokul felhozta még a Juka Vukalovics-féle felkelésbe történt osztrák beavatkozást s vajlajint azt is, hogy a bécsi kabinet az 1867. évi október 18-án aláírt orosz, francia, olasz és porosz deklarációhoz, zsákmányt és beavatkozást tartva szem előtt — hozzá nem járult Gyanusitja az orosz diplomáciát, hogy Boszniát és Hercegovinát már a reichstadi találkozás alkalmával Ausztria-Magyarországnak szánta; szemére hányja ez utóbbinak, hogy a hármasszövetség alatt kétszínű szerepet játszott, hogy Oroszország ellensége volt s barátjának tette magát. — Végül sajnálja, hogy Oroszország nem fordított kellő figyelmet a fentebbi deklarációnak a bécsi kabinet részéről történt visszatartására és nem

tett rendszabályokat Ausztria titkos törekvései ellen. Neki úgy tetszik, hogy az orosz diplomácia nem bír helyes fogalommal a szláv politikáról s szláv érdekeinek köre meghatározva nincsen.

Fővárosi levél.

Budapest, 1878. január 26.

A főváros hótakar utcáin már kora reggeltől késő estig élénk sűrűs-forgásnak képezik színlelyét. A farsang idényét éljük; a pompás kirakatok, bál toleltetek ezer meg ezer nézőt csalsnak a megvilágított és kétszeres fényben özönlő tarkaságok elé. Jelszó: farsang és farsang! A v utcában a nemzeti szálloda épületén óriási zászlók hirdetik a bált. Jobbra-balra méteres plakátok figyelmeztetnek a bál napjára; az újságokban minduntalan olvasod: ennek s ennek a bálbiztoságnak iródájában délután 9—12, délután 3—5 óráig naponta válthatók jegyek, a kik pedig meghívót nem kaptak és igényt tartanak rá, stb. stb. No aztán ne und meg mind ezeket! Továbbá a táncrend, melyet Morzsányi Állit ki, meglepő csinos s a bánya számára készült példány valóban remek. Oh, oh, hogy nem boldulsz meg szegény fiatal ember!

Eddigélis sok bálunk folyt le, melyek minden tekintetben megfeleltek a várakozásnak, a Fröbel nőgyelet álarcos bálja egyedül a kivétel, — mint a mely hű kinyomata volt a deficits gyászos időköz. Szomorú volt, mint maga a bálseker; alig lézengett a Vigadó termében egy-két álarcos, azok is inkább magukban méltáztak. Ha volt szegényeknek a járó-kelőköz egy-egy szavuk, azok is mindegyiknél nélkül hangzottak el. Hiábavaló volt a sokat mondó reklám, plakátok. Csakugyan egyet bevallottak, t. i. Budapestben olyan álarcos bál volt, milyen soha (a jótékony cél javára) nem fordult elő. Álarcos bál álarcosok nélkül. Sajnáljuk szívünkkel a jótékony célt, mert nagy lett a deficit. — Aztán megjegyezzük, hogy a dominók eleganciájához sok szavuk férhet, mert sokaknál megfogamzott az a gyanu, hogy az álarcosok alatt többnyire oly hölgyek lappangtak, kik hamar megszűntetik az inkognitót az étteremben, honnan aztán kocsiira és Azt hiszem nem kell bővebb argumentum

A hó, melyből napokkal ezelőtt oly bőven jutott, a rövid olvadás és a sok járás-keles által elvesztette tiszta fehérségét; hol bokálg, hol tör. dig erő sárgásbarna kásáregyként borítja a főváros utcáit. A hatóságoknak a lehullott hó konzerválása belekerült néhány ezerbe, mert a kisebb sétáló helyeket is valóságos akadályversennyé tette volt; de az erős szándék nagyobb akadályokat is képes legyőzni. A hánál bizonyára nagyobb akadályt képeznek a „nehéz idők”, melyek bizony sok örömet vegyitenek farsangi örömeink közé.

Apropos! el is feletem, hogy az újbólen előszór van szerencsém t. olvasóimmal találkozni; — megviszem e levelemet t. olvasóimnak s ezek talán nem kések el, mert a kívánságuk: hogy adjon a sors nekik minél több, a mostaninál azonyabb gazdagabb s aggodalmakban szegényebb újestenit — még elégséges ideje van a teljességre. (Kivánja Dózsa, a „Nemere” külmunkatárs.)

Kedves olvasóm, el is feletem megírni, hogy mily tarka világ van most miálunk a városigetekben. Mióta a korcsolyázás sásonjh beköszöntött, rajzik ki a főváros sportkedvelő népe természetesen a divatos jégre. Mindennapi táncmulatság ez, a hova fesztelenni megyünk mulatni, s a hova a mamák — épen mint a bálókba — elviszik leánykáikat „szereposztó próbálni”. Cikázva surranak el a barha és szöke pici felenségek; karcsú derekú bódító kecsesek hajlong a röpke ütemben s a míg kacér pillantást vet a mellette elsurranókra, vagy hátra hátra tekint, mint csábító szello; bomlik utána a férfiad. A kis lány — nevezük Ilonának — teste lázban ég, arca kigyulva. Ah, mily kitűnően korcsolyáz! fitymálva biggyeszti föl eperajkait, melyek az élvezet késétől duzzadnak; keble piheg. Ah, hogy megy a tarka pályán! ruhája föl-főlemelkedik; a férfiad mindegyre kandikál a folyton tarka-barkaságból. Igazi mulatság! Egyik igazán lágy bálmulja, melyeket a gondviselés oly picre szabott; hódolat illeti meg egészen. Keringés közben halk sikoly lebben el ajkairól, mialett előrebulik, úgy, hogy a fehér harisnyák is a legdomborabb alakú folytatásban tűnnek fel egészen. . . . és egyéb semmi Hahaha! kacag föl Ilona, gyorsan a jégre ugrik s röpéig siklik tova kőza hajában, mint egy szélszép tündér. Játék neki az egész élet.

Szóljunk végre egy keveset a színházról is. E lapok olvasói még nem ismerik a „Danisefek”-et, a nemzeti színház nem régi újdonságát. A darab roppant tetszést aratott. — Mindjárt a mesteri expozíció elején megtudjuk, hogy a darab 1838-ban játszik. Feltehető enél fogya, hogy a cselekvény érinteni fogja a jobbágysági állapotokat, melyeknek II. Sándor czar jóval később vetett véget. — Oroszországnak Danisef grófné salonjában vagyunk az első felvonás kezdetén. Ősök képei függnek a falakon, egy terasse nyílik a folyóra s a távolban Moszkva tornyai láthatók. A grófnő elegans selem házi öltönyben egy támlás széket foglal el; egy kis asztalnál a társalkodóné, lábainál pedig egy taboureten szép felolvasónéja ül. A grófnő

anyai büszkeséggel beszél egyetlen fiáról, Wladimirről; Anna, a szép felolvasónő sóhajt. Az egész ugy kezdődik, mint egy orosz „lovodói árva”. A darab felbonthatatlanul össze van fűzve, hogy alig marad fenn más kibontakozás, mint — a halál. Osip gondolt már erre, de ekkor árnyéka mindig ott kísértette Wladimir és Anna között, mint Banquo szelleme Macbeth asztalánál s lelkiismeretfurdalással zavarná meg boldogságukat.

A „Daniseffek” nagy és szép közönség előtt adatott mindaddig. Érdekes fejlődése s izgalmas jelenetei folytonos érdeklődésben tartják a közönséget. — A szereplők közül előhíven Nádajyt (Daniseff Wladimir) kell kiemelni, kinek művészi játékát nem egy alkalommal volt szerencsénk látni. Nagy Imre igen szépen személyesítette Osipot, Halmi pedig a francia attaché matutata be szokásos könnyűséggel. A női szereplők közül Márkus Emilia (Anna), Helvey Laura, Paulányé (az öreg Daniseff grófné) váltak ki sikerült alakításukkal. Bezárom első leveletem, addig is, míg viszont látjuk egymást! Vig farsangot, sok boldog éjt kíván a lapok t. olvasóinak!

A viszontlátásig!

II. Dózsa Géza.

Törvényhatósági szabályrendelet

az 1877. évi XX. törvények IX-ik fejezet §§-ai alapján létesítendő önkormányzatok kezeletéről.
(Folytatás)

24. §. A gyámolt vagy gondnokolt avagy örökös végképp kielégítetve, a beíró könyvecske e veendő s a naplóhoz csatolandó azon kiadási tétel mellett, mely alatt a gyámolt v. gondnokolt végképp kielégített.

III. fejezet

Az összesített gyámpénztár készpénzei elhelyezéséről.

25. §. Az összesített gyámpénztár készpénzei a kamat könnyebb számítására végett tisztelettel részletekben törlesztés kötelezettsége mellett kölcsönözhetetnek ki és pedig az alábbi összegekben:

3000 frt	30 év alatt törlesztve évi	100 frtos,
2400 frt	„ „ „ „ „	80 frtos,
2000 frt	20 év alatt törlesztve évi	100 frtos,
1600 frt	„ „ „ „ „	80 frtos,
1200 frt	„ „ „ „ „	60 frtos,
1000 frt	„ „ „ „ „	50 frtos,
800 frt	„ „ „ „ „	40 frtos,
600 frt	„ „ „ „ „	30 frtos,
500 frt	10 év alatt törlesztve évi	50 frtos,
400 frt	„ „ „ „ „	40 frtos,
300 frt	„ „ „ „ „	30 frtos,
200 frt	„ „ „ „ „	20 frtos,
100 frt	„ „ „ „ „	10 frtos,
50 frt	5 év alatt törlesztve évi	10 frtos,

törlesztési részletek kötelezettsége mellett oly módon mindazáltal, hogy

- 1) azon évben, melyben a kölcsön felvételét, törlesztését nem történik;
- 2) a törlesztés a kölcsön felvételét követő évben kezdődik, és
- 3) a törlesztési összeg mindenkor a nap-tári év október havi első napján történik közvetlen a gyámpénztárnál.

26. §. Az összesített gyámpénztárból kölcsön vett és még nem törlesztett tőkék után évi 7 száz tóli kamat fizetendő felvétel előleges részletekben az (1877. évi XX. törvények 200. §.) év január és július havi első napján.

A törlesztés pontosan befizetett tőke részletek után az azt követő január 1-jétől további kamat nem követeltetik.

27. §. Kölcsön a gyámpénztárból földbirtokra és jövedelmező házakra a becsérték egyharmad részéig adható.

Becsértéknek tekintik földbirtoknál (kertek, szántóföldek, rétek, kaszálók és erdők) az egyenes állami adónak százszorosa, az általános jövedelmi és pótdátó bele nem számítva.

Házak az árvaszék által saját kebeléből kirendelt küldött által szakértők közbejöttével lesznek megbecsültetendők és ezenkívül azoknak a kölcsön tartama alatt biztosítva kell lenni a kölcsön vett összeg háromszoros összegéig.

A jelzálogul szolgáló birtokon netalán létező terhek a becsértékből háromszoros összegben le számítandók. (1877. XX. t. c. 280. §.)

28. §. Az összesített gyámpénztár készpénzei árvaszék engedély mellett adhatók ki kölcsön. — Ely célból, hogy a szabad rendelkezés alatt készpénz melletti kamatra adhatók legyenek, a gyámpénztár köteles minden hó végével a következő hó 5-éig a szabad rendelkezése alá eső készpénzeit a naplóból kitudni s egyszersmind kimozdítani, hogy mely összegeknek kell a legközelebbi hónapban előreláthatólag befolyani és hogy mely kiadások lesznek azokból kifizetendők? Ezen kimutatás a 9. számú minta szerint szerkesztve az árvaszékhez beérjesztendő.

29. §. Az összesített gyámpénztári kölcsönök nyeresége végett folyamodványok az árvaszékhez intézendők; ily folyamodványok mellékletei:

- 1) A telekkönyv hiteles másolata.
- 2) A 27. §. értelmében a becsértékre vonatkozó okiratok.
- 3) Házaknál az „első magyar általános bizto-

sító társaság” által kiadott tüzkárbiztosítási okmány és a kifizetési díjkötelezettség.

4) Nagyobb összegeknél, például 2000 frton felüli kölcsönnél a haszonbéri viszonyokat föltüntetett egy eredeti, vagy hiteles másolat szerződés.

Ha a kölcsön veendő összeg legfeljebb 500 frton teszen, a földbirtok egyenes állami adója a községy vagy körgyűző, bíró, adógyűjtő és nyilvántartó és két előjárásig tag által kiadott s a járási szolgabíró által láttamozott birtokvisztrális fölvétel) kivonattal lesz beigazolando.

Ha a kölcsön veendő összeg 500 frton felül terjed, akkor az előmeltett előjárásig tagok által kiadott birtokvisztrális kivonaton az állami adó összegét a királyi adófelügyelő és vagy kir. adóhivatal igazolhatja.

30. §. A gyámpénztári kölcsönökről kötelezettség szövegében kitüntetendő, hogy a kamat vagy tőkétörlesztési részlet fizetésének vagy a hol a zálogjog házakra keblezetett be, a tüzkár elleni biztosítás igazolásának elmulasztása miatt az egész fölmondottnak tekintendő és hogy adós alá veti magát a kölcsönből felmerülő peres esetében azon sommas bíróság ítéletének, melyet a hitelező gyámpénztár választand. — Adós aláveti magát a gyámpénztári kölcsönnyelre vonatkozólag a törvényhatóság közgyűlése által hozandó minden határozatnak és azokat kötelező erejének ismeri el.

A kötelezettség a házasságkor az adós neve határozottan megjelölendő, mint pl. N. adós, (kinek neje N. N.) és ezen kívül az adós személyazonosságát minden kétséget kizárólag tanúsítandó pl. két előjárásig tag aláírása által, kik egyszersmind a kötelezettség kiállításánál tanuk is lehetnek, ha egyébként törvényes kifogás alá nem esnek.

Ha adós nem tud írást, a kézigy elnyomása előtt a kötelezettség vagy adóslelő fölvétel, adósának megmagyarázandó és annak megtörténte az adóslelőre feljegyzendő az azon esemélt jelen levő tanuk egyike által, ki egyszersmind azt is tanúsítja, hogy írást nem tudó adós a kézigy elnyomását sajátkezűleg tette, illetőleg a kézigy elnyomását kézigy elnyomta.

Ezek szem előtt tartása mellett a 7-ik számú minta szerint kiállított és a zálogjog telekkönyvi bekeblezési záradékával ellátott kötelezettség bemutatása után az árvaszék a gyámpénztárhoz kiadandó végzésében a kért kölcsönt kiutalja, a kérés mellékleteit a gyámpénztárhoz megküldi és egyszersmind kérelmet határozatáról a kölcsön folyótele végett értesíti.

Ha a kölcsön kiutalása megtagadtatik: erről folyamodó végzésileg értesítendő.

Zálogjogi rangsorozat folyjegyzéséről végzés — ha egyéb okmányok mellékeltek is, — az árvaszék kölcsönt nem utalványozhat.

Összesített gyámpénztári kölcsönök iránti határozatok csak a kölcsön megszavazása esetében, a törvény vagy szabályrendeletben előírt föltételek meg nem tartása tekintetéből felbontozhatók.

Ily esetekben köteles az ügyész felebbezással élni. (1877. XX. t. c. 206. §.)

31. §. Az árvaszék által engedélyezett kölcsönökről árvaszéki elnök a 8.) számú minta szerinti jegyzék vezet, melybe a kifizetés megtörténte a gyámpénztárnak által bejegyzendő.

32. §. Kölcsönök leszámolásánál a felvétel kapuát levonandó, még pedig azon hó első napjától számítva, melyben a kölcsön összeg adósának kiadott.

Ha a kölcsön felvétele nem január vagy július havában, hanem valamely közbeeső hónapban történik, a kamatlevonás a kölcsönfelvételi hónap elsője és a legközelebbi július vagy január hó elsője közti hónapokra történik.

A naplóba és könyvekbe mindenkor a kölcsön teljes összege, valamint a kamatrészlet külön iktatandó be.

A kölcsönök kifizetése előtt a gyámpénztár köteles a megkívántató s az árvaszék által a kölcsönt kimutató végzésben megjelölendő, illetőleg megnevezendő okiratok létezéséről meggyőződni; ha a kifizetés ellen valamely aggály merülne föl: erről a mennyire lehet, rövid uton az árvaszékhez jelentős főnökö s a kifizetés csak az aggályok teljes megszűnte után teljesítendő.

A kölcsönt készpénzben fölvéendő adós bélyegmentes jegyzéket (kifizetési utalvány) ir alá álltala megkapott kölcsön összegéről, a fölvétel napjáról és a levont kamat összegéről; ezen jegyzék a gyámpénztár igazolására szolgál.

33. §. A kiszolgáltatott kölcsönökről gyámpénztár illető kötelezettségek és okiratok a többi értékpapiroktól elkülönítve saját borítékban tartandók a gyámpénztár helyiségében.

34. §. Az összesített gyámpénztárból kiszolgáltatott kölcsönökről saját követelési könyv készítenő a 9.) számú minta szerint, melyben mindenik adós és mindenik adóssági tétel számára — külön számla nyitandó.

35. §. Ezen követelési könyvhöz betűsorozatos névmutató készítenő a 10.) számú minta szerint, melybe az egyes adósok a követelési könyv lapjaira hivatkozva, a tőkeösszegek és az adósok lakhelye is beiktatandók.

36. §. A követelési könyv minden számlájának elején az illető kötelezettség lényeges ismertető jeleivel feljegyzendő; magára az eredeti kötelezettségre felül, — valamint az illető borítékra is a számla lapszáma felirandó; például: K. 8. I. (Követelési könyv I. kötet 8. lapja)

37. §. Az árvaszék köteles a gyámpénztár illető kamatoknak, nemkülönben a fölmondott tőkéknek vagy lejárt és ki nem fizetett tőkétörlesztési részleteknek pontos befizetése föltött örködni.

(Folytatás következik)

VIDÉKI ÉLET.

Hétfalu, 1879. január 24.

Vastag hólepel borítja egész Hétfalu táját. Mely csend uralkodik mindenfelé. Azt gondolnánk, Pürkeretől Bácsfalug egy nagy temető terület el, hol az édes remény csillaga örökre lehunyt. Míról is lehetne itt jelenleg írni, a mi öröme gyulasztatná a busz honfűszivet? Oly jól illik e képhez a köny, halál és temetés! Menjünk temetni. Boldogok, kik sírnak, mert a fájó szív talán nem reped meg, ha a keseregő lélek kisírhatta magát.

Egy közelebbi hétfalusi cikkben olvassam: „bár csak többen volnánk!” Oh, be szép ohajtás ez, hol kenyér van és nem létezik zsisbasztó job-bágyaság!

Mintha az uristen balkeze sulyosodott volna ez elhagyott népre, hisz a létét folytatott küzdelemnek maig sincs semmi eredménye. Se birtok-kérdés, se az egyházi vajadás nem nyert öröndetes megoldást. Pedig harminc éve, hogy a job-bágyaság az egész hazában elterjedtetett kivéve Hétfalut, melynek nincs ereje küzdeni istenadta jogaiért, őseitől öröklött vagyonáért, tiszta nemzeti léteért. Mind való és lesújtó gyászkepek ezek. Az 1848. előtti korszak a jelenlegivel összehasonlítva, arany korszaknak nevezhető. Oh szép szabadság, hol késel az éji homályban, hová tűntél te jogosult édes remény s miért kelle annyi biztató honfűi igéretnek valósalatlan maradnia?

Említem-e az új terheket, melyeket csak szabad, közjövődelmekkel bíró községek hordozhatnak el zuglódás és könyhullatás nélkül. A keserű pohár még nem telt csordultig. Midőn folyó hó 7-ikén reggel legelőször hallám a kavicszózó gözönek Tómos völgye torkából Bácsfaluba besikoltó fűtűt: Csukástól Nagyokó havasig e sirmas vizshangot zúgták vissza a bércek sziklái: „Hétfalusi szekeresség, rendeld el a te házat, mert meghalsz!”

No még a hosszafalusi járásbíró és szolga-bírósnak kellene Brassóba költöznie s annyi derék intelligens hazafinak eltávozni 20—25 ezernyi nép kebeléből: akkor oh szegény csangó nemzedék, megtanulhatod a tizedestörteket három sült pityókadarabokon s a deciliter egy csuporka káposztalé mellett.

Csak gondolatnak is irtoztató!

Menjünk temetni, hisz a tanító is megérdemli, hogy kikisérjük a temetőbe. Hisz ez a gyászkep oly jól illik a lerajzolt nagy árnyképhez. — 1878 november 8-án szokatlan mozgás vala látható Tatrang utcán. Nem adnám sokért, hogy aznap Zajzonba rándultam, megtekintendő zajzoni Rab István honfűtársam születési hajlékán azon helyet, hová az utókor körméket fog illeszteni. Itt hallám, hogy delűtán temetni fogják Tatrangon Bakó András öreg tanító urat. Egy-két könyv tolt szemembe s gondolám: ha a világsó fegyverletét után én nyertem volna el a tatrangi tanítói állomást, most az én temetésemet hirdetnék azok a síró haragok. „Mind jó, a mit isten teszen”, jó, hogy akkor hát-terbe szorultam. Most másodsor mentem oda, tanu-ja lenni egy hétfalusi tanítói temetésnek. Ott pi-hen az öreg harminc évi tanítás, nevelés után a néma koporsóban, melyet koldusbotra juttott özvegy és gyermekek öntöznek könyveikkel. Tatrang szegény községe csak könyvekben gazdag s együtt sír a kesergőkkel. Rég nem láttam ily népes temetést. Ez is egyik szép jutalma a tanítói pályá küzdelmeinek. Egész Hétfalu, Nyén, Bodola több mint harminc tanítója voná magára a tatrangi nép figyelmét. „Hát ez ki? hát az? hát az?” „Jaj be szépen énekelnek!” „Ne milyen szomoruk mind, még sírnak is, azért olyan keserves a nótájuk.” „Rég nem láttam öt hétfalusi papot együtt.” „Diz ez szép temetés!” — monák a tatrangiak.

A helybeli pap az udvaron, a bácsfalusi templomban, a tatrangi öregebb tanító és a hosszafalusi a sírnál sírták el fájalmukat. Érző sívek ér-ző szívekhez szóltak. Szegény emberek mindig bő-vében vannak a könyvekben, gazdagoktól megta-gadta ezt az isten. És e forró könyvekben örökem-léket nyert nemzetünk elfáradt napszámosa. Ennyi buskomor képet nem lát egyharmar Tatrang népe. Láttad-e valaha sötét felhőkkel beborulva a hétfalusi peres bérceket? ime ilyen sötét, mosolytalan képe vala még annak az ifjuska tanítónak is, ki máskor egész iskoláját úgy megnevetette, hogy még a füstlógó nedves fa is fellobbant a kemen-cében.

Vajha mindig oly együttérzők volnának nó-pűnk tanítóvezérei, mint a magas hegyen állott sir körül, hol a mulandóság gondolata megdöbbsenti az élni ohajtó szívet. Mily felséges látvány! egész sereg tanuló rakja virágkoszorút a kedves tanító sírhantjára, kinek lába nem lép többé az iskolába, nyelve nem mond többé jöregget s nem zengi ve-lők együtt soha többé:

„Hazádnak rendületlenül
Légy híve oh magyár!
Bölcsöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.”

Lejőve a temetőből, még egyszer visszatér-

ték oda, hol annyiszor s annyi száz fölött éneklé el az elhunyt e szép halotti éneket:

Krisztus, te vagy életem,
Nyereség halálom,
Tőled el nem vétetem,
A halál csak álom.

Az utolsó vacsora, vagyis tor itt sem maradt el; én magam sem bánom, hogy ott, mielőtt a világ négy téja felé szétoszlánk, megjelentem. Jól esik a bánkódó szívnek a vigasztalás, szíves kézszorítás és bucsuzás. Hallottam több pohárköszöntést, a szív mélyéből fakadtak. Mintha az idevitt látam volna együtt vacsorálni oly komoly, ünnepléses vála ennyi intelligens, a nemzet emelkedéseért fáradozó, működő hazafinak társulása s bucsuzása.

Nem szabad felednem egy jelenetet, mielőtt zárán bus soraimat. Templomból kijöve, a szónokhoz fordul a legöregebb tanító s kezét fogva így szól pap barátjához: „Kedves barátom, nem te következel, mert rajtam a sor.” S ki hitte volna, hogy Kanyó Zsigmond, csernátfalusi öreg tanító s egyik kedves barátom 1879. január 1-én délután 18 napi rövid szenvedés után örökre megszűnik tagja lenni a brassói megyei tanítótörsületnek.

Új gyászép ez!

Hétfa felszabadulásának örömnapiját mint derék küzdő ő sem érheté meg. — A maksai sirbölt Hétfa egyik derék, életrevaló tanítóját fogadta hideg keblébe.

Legyen áldott köztünk mindkét küzdő barátunk emlékezte s könyörögjenek az égben Hétfa boldog jövőjéért.

Tömösi.

Népkönyvtár-alapító társulat Barátoson

Barátos, 1879. január 26.

„A jölelő ember mások javítására, a vásott szívű pedig megrottanszakra törekszik; a képzett elméjű, értelmes ember a felvilágosodást, a korlátozott eszű, tudatlan ellenben a törsétséget ohajtja terjesztetni a maga körében.” (Greguss Gyula.)

Van Barátosnak a többi között egy jölelő, képzett elméjű férfi; a mennyi üdvös útjait közelebből létrejött a kis községben, azt nagyobb részt ennek a derék embernek köszönhetjük s mégis a rosszakarat köszöntet helyett halálansággal fizet. Amde Barátos polgárságát általán valódní nem lehet; itt megvan a jóra valósság, csak értelmes kezdeményező kell. Ezen kezdeményező is megvan tiszteletes Vékás Lajos ur személyében. Egyik este az olvasó kör gyűlésén azt az üdvös indítványt terjesztette elő, hogy alapítsunk községi számára egy maradandó becsű népkönyvtárt. Van ugyan jelenleg is valami 100 forint ára könyvtárunk legjobb íróink legjobb műveiből, de oly népies irányú könyvtárunk — melyet akárki épülete-sen olvashatna — nincs. Ilyenre pedig égető szükség van.

Az indítvány meleg pártolásra talált. 30 kr tagsági s ha tán valaki elmaradt, a kire számítottunk: nem tartjuk veszteségnek; az igazság ugyis győzni fog. — A megalakult „népkönyvtár-alapító társulat” azonnal elhatározta, hogy a könyvtár létesíthetése céljából egy bált rendez a községi iskola nagyertermében. Ez meg is történt. E bál a mi reménységünket egészen fölműltte egy szépsége, mint nagysága által. Kedves vendégeink voltak Kovácsné, Zágón, Telek, Cofalva, Szacsva, Nagy-Borosnyó és Páke községekből is, — kik nagyon emelték ünnepélyes mulatságunk díszét és jövedelmét.

Az összes bevétel a kegyes felülfizetésekkel együtt 64 ft 41 kr. Kis községben hol az adott viszonyok között alig számítottunk 20—30 forintra, roppant jövedelem. A kiadások összeg 14 forint 40 kr; ezt merlegbe téve a bevételről, marad tiszta jövedelem 50 ft 1 kr. Felülfizetők: Bartha József, községi főbíró ur 60 krt. Maróán Dénes ur 60 krt, Deák Barabás ur 60 krt, Arbutina M. kisasszony 60 krt, Ince Kálmán ur Uzonból 40 krt. Bíró Béla ur Cofalváról 20 krt. Bartha Sándor ur 20 krt. Tamás Károly ur 20 krt. — Ezen kívül Mircse Berta kisasszony gyűjtött Agnes köszöntésére alkalmaival Nagy-Borosnyón 3 frtot. Ugyanis adott Mircse Berta kisasszony 56 krt, Tompa Albert ur 34 krt, Kónya Gábor ur 40 krt, Benedek Lajos ur 40 krt, Baló gyógyszerész ur 40 krt, Gracsányi Gyula ur 40 krt, Csia Károly ur 50 krt.

Fogadj a anyagszelid bájos kisasszony kegyes fáradozásaiért s fogadják mindannyian nemes adakozásukért hálás köszönetüket az úgy nevében. Hogy kiadásunk nem ment sokra, azt ama szerencsés körülménynek köszönhetjük, hogy Ifj. Ferenc Lajos és Kovács Károly urak per gratis elhozatták a nagyborosnyói zenészeket, Deák Mihály ur ellátta vacsorával, Fejér Vilmos ur éjjelkor adott enniök, másnap haza vitette őket Bartha Ferenc ur és id. Bibó József. Köszönet ingyen szolgálatukért!

Még csak a bálbizottságról kell megemlékeznem. Finta Géza, Mircse Lajos, Bartha Ignác, Bartha Miklós, Deák Barabás, Balog Domokos, Tancos István, Kocsis Elek és Veres Mihály urak ezen érdemes tagok, kik hangyaszerzőmossal végezték elválták köteleességeiket. Az egyik ügyesebb volt a másiknál. Gratulálunk.

És most a jó isten adjon a tekintetes szerkesztő urnak jó egészséget, azt kívánom; a t. szerkesztő ur pedig adja ki becses lapjában ezen csevegésemet, ezt kérem; aztán én maradok a t. szerkesztő urnak igazi hírmondó madara, ezt állítom.

Bibó József.

LEGUJABB.

Konstáninápoly. január 25. Most várják hogy a szultán szentesíti a végleges békeszerződést.

Bukarest, jan. 25. A „Vocea” nevű galaci hírlap értesül, hogy a román csapatok meg szállották Dobrudza és Bulgária új határait úgy mint a határrendező bizottság kijelölte azokat, amár a bizottság kisebbsége tiltakozott a szilisztriai terület megosztása ellen.

KÜLÖNFÉLEK.

— A tömegesen befolyt árjai pénzek elhelyezést igényelvé, egy a háromszék megyei önkormányzat mint a kölcsönt igénylők érdekében figyelembevetik érdekelteket, a kölcsön engedélyezéséérti kérések beadása, a már engedélyezett kölcsönösszegekről kötelevények kiállítását és jelzálogi bekebelezetésével ne késse-nek, mivel a gyámpénztár pénzkészletét hosszas ideig kamatoztatlan nem hevertetheti. Együttal szolgálatot kívánunk tenni, ha érdekelteknek megyei tisztí ügyész Kelemen Lajos urat, a kötelevények szabályszerű kiállítását és bekebelezését eszközésére figyelembe ajánljuk.

— Hibaigazítás. Lapunk közelebbi számában megjelent törvényhatósági szabályrendeletbe becszolt sajtó hibák következő helyreigazítást tettek szükségessé u. m: a 14-ik §. 5-ik sorában „ugyan-csak” helyett „ugyan annak,” a 17-ik §. 2-ik sorában „kamatoknál” helyett „kamatoknak,” a 22-ik §. 1-ső sorában „könyvecskéket” helyett „könyvecskéket” a 4-ik sorában pedig „köteles” helyett „követelés” olvasandó; a 16-ik §. 6-ik sorában „tőkekep” szó előtt levő „a” kihagyandó.

— Felülfizettek a helybeli nőegylet táncvígalmával a következők: Eglmayer mérnök ur 1 frt. Bodor Dénes 40 kr. Csutak Jánosné 1 frt. Bogdán István 5 frt. Sorbán Jánosné 1 frt. Császár Sándor 2 drb. 1 frtos tallér. Hary Gyula 5 frt. Neuman József 1 frt. Szász Iszák 1 frt. Fogolyán Lukács 1 drb. keresztes tallér. Összesen 15 frt. 40 kr. Fogadják a m. t. felülfizetők az egy-let nevében kifejezett köszönetünket. S. Sztgyörgy 1879. jan. 27-én. A választmány.

— A tótok a magyarnyelv ellen. A t. sztmártoni „Národne Noviny” azon r. rendelet ellen kel ki, mely a magyarnyelvet a nem magyar népiskolákban kötelezővé teszi. A nevezett lap tagadja, hogy „ezen új eszköz” a magyarosodás eszméjét elő fogja mozdítani. „Mi mindig állítottuk, hogy az összes bajainknak kuforrása a magyar nemzetiségnek azonosítása a magyar állammal. Nem csoda tehát, hogy rosszul érezzük magunkat, mert ily definíció folytán nem is létezzünk.” A „Nár. Nov.” azt hiszi, hogy a kormány az „új eszközhöz” azért nyult, hogy elvesztett népszerűségét visszanyerje s ez volt az utolsó „tromf”. Mi azonban (a tótok), a kik mindent nyugodtan elviselünk, csak ezen szerény megjegyzést tesszük, hogy az által az államnak nem lesz segítve, mivel az állam kötele-ségében áll a közönség javáért egyformán gondolkodni. Ily rendeletnek életbeléptetése alig lesz képes az erkölcsileg bukott Magyarországot regenerálni. A sok elkövetett hibáért most az elemi iskoláktól várjátok a megmentést? — Végül kérdezi, mily viszonyban áll az állam az anyaszentegyházhoz és arra válaszol, hogy a tót népiskolák igen csekély kivétellel a papság kezében vannak.

— Nagy tűz Kolozsvárott. A kolozsvári lapok jelentik, hogy ott a magyar államvasuti (keleti vonal) waggonfelszerelési műhelye s az abban felhalmozott anyag és készlet, nemkülönben 45 waggon mult szombaton este a lángok martaléka lett. Szerencsére szélsécsend volt s az oltószerék is idejében kezdtek működni. A megfeszített erőnek sikerült a melléképületeket, árukat s kocsiakat megmenteni. A kár a félmilliót meghaladja. Az elégett épület és egyéb tárgyak biztosítva voltak.

— Jókait Pozsonyban. Jókait Mór Stampel kiadó meghívására tavaszkor Pozsonyba megy, melyhez, mint mondja „annyi édes emlék fűzi”. Jókait ünnepélyesen szándékoznak fogadni a pozsonyiak, hogy — egy ottani lap kifejezése szerint — megmutassák, mikép nemcsak „idegen” nagyságokat tudnak ünnepelni.

— Öngyilkosság az utcán. Budapesten mult szombaton a hajós- és királyutca szögletén egy jól öltözködött fiatal ember revolvérrel szájba lötte magát. Vérben uszva rögtön összerogyott, de nem halt meg azonnal. — Ruhái gondos megvizsgálása közben találtak nála egy darab papírt, melyre németül ez volt írva: „Életemnek véget vete; bocsássatok meg mindnyáján, a kiknek vétettem. Vojcsák! A lövést feltétlenül halálának mondják. A fiatal ember öngyilkossága oka állítólag kártya-vesztéség.

Nyomatott Pollák Mórnál Seps-Szentgyörgyön.

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi cs. kir. nyiladnos tőzsdén január 28

Magyar aranyárjadék	82.33
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ „ II.	118.—
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	73.—
„ 1876. évi államkötv.	65.—
„ vasuti kölcsön kötvény	100.—
„ földtehermentesítési kötvény	80.50
Temesvári „ „	75.50
Erdélyi „ „	74.50
Szólódézmaváltsági „ „	85.—
Oszták egys.-államadósság papírban	81.75
„ „ „ ezüstben	61.25
„ aranyárjadék	62.45
1860. államsorsjegy	73.80
Oszták nemzeti bankrészvény	113.—
„ hitelintézeti	77.50
Magyar hitelbank „ „	211.50
Ezüst „ „	100.—
Cs. kir. arany „ „	5.53
Napoleon d'or „ „	9.33
Német birodalmi márka „ „	57.60
London „ „	110.60

Felölös szerkesztő: Málik József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Hirdetmény.

Zágónban a néhai IZSÁK JÓZSEF-féle bir-tok, mely

több épületes belső telek, 52 hold szántó és 22 hold részben jó minőségű kaszáló-ból áll, az 1879. évi Szent György naptól kezdve 6 egymásután következő évre haszonbérbe adandó.

A feltételekre nézve értekezhetni alólirt ki-adoval.

Zágónban, 1879. január 20.

Özv. Iszák Józsefné,
Bede Amália.

2—2

Egy jókarban lévő

ZONGORA

jutányos áron eladó.

Értekezhetni dr. Wissiák Antal urnál S. Sztgyörgyön.

Brandeis G.

amerikai dentiste ajánlja

fogászati műtermét

a közönség szíves figyelmébe.

Egész fogsorok és egyes fogdarabok betevése egy szintén odvas fogak kitöltése egészen amerikai módszer szerint történik.

Itt tartózkodása néhány napig tart csak!

Lokása Pál István vendéglőjében Seps-Szentgyörgyön

Hirdetmény.

Prázmár község 3 darab

ménlovat

szándékozáván vásárolni, felhivat-nak mindazok, kik ilyenek birto-kában vannak, szíveskedjenek alul-irt előljárásságnál jelentkezni febr. hó 3-ikáig.

Prázmár község
előljárása.

2—3